

4. Københavns Kommunes finansielle strategi og risikopolitik 2010 (2010-17491)

Fastlæggelse af den finansielle strategi og risikopolitik til godkendelse, og udvidelse af kommunens kreditmuligheder.

INDSTILLING OG Beslutning

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget,

1. at "Københavns Kommunes finansielle strategi og risikopolitik 2010"(bilag 1), godkendes,

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

2. at Økonomiforvaltningen bemyndiges til at indgå aftale om at udvide kommunens kreditfaciliteter (kassekredit) i pengeinstitutter med op til yderligere 1,4 mia. kr., således den samlede kassekredit bliver på 3,0 mia. kr., samt
3. at Økonomiforvaltningen bemyndiges til at foretage optage kreditter med sikkerhed i obligationer med op til 1,5 mia. kr.

Problemstilling

Risikopolitik

Økonomiforvaltningen fremlægger en gang årligt kommunens finansielle strategi og risikopolitik til politisk godkendelse.

Formålet med risikopolitikken er at fastlægge tiltag og rammer for den finansielle håndtering, hvorved risikoen overfor manglende betalingsevne og valuta-, rente- og kursudsving samt kredit-/modpartsrisiko afgrænses og minimeres. Med udgangspunkt i de definerede risikorammer søges afkastet maksimeret.

Nærværende risikopolitik præciserer rammerne for styringen af kommunens finansielle strategi og risikopolitik i 2010.

Udløb af statens bankpakke II

Udløbet af statens bankpakke d. 30. september 2010 betyder, at den ubegrænsede statsgaranti på bankinskud bortfalder og erstattes af en garanti under indskydergarantifonden med et beløb på op til kun ca. 750 t.kr. (100 t.Euro). Dermed er der efter udløbet en større risiko ved indskud end under statsgarantien.

Når statsgarantien udløber, er det uvist i hvilket omfang staten vil intervenere i forhold til nødlidende banker og dermed reelt sikre indlån. Københavns Kommune stiller krav om høj kreditværdighed hos de pengeinstitutter, hvor kommunen har indestående. På trods af, at kommunen stiller krav om høj kreditværdighed, kan det ikke fuldstændig udelukkes, at kommunen risikerer at tabe bankindestående.

Lav rente på bankindestående

Renten er i kølvandet på finanskrisen faldet til et historisk lavt niveau. For en dag-til-dag-rente, som kommunen typisk får på sine indestående på anfordringskonti i bankerne, har det medført, at renten er faldet fra omkring 4 % p.a. før finanskrisen til nu ca. 0,7 % p.a. For et gennemsnitligt bankindestående på f.eks. 3 mia. kr. svarer det til et fald i kommunens renteindtægter på ca. 100 mio. kr. årligt. I 2008 havde kommunen et gennemsnitligt bankindestående på 3,5 mia. kr. Det gennemsnitlige bankindestående er i 2009 reduceret til 1,7 mia. kr., som dækker over store udsving i løbet af året.

Bortfaldet af indskydergarantien og den lave rente betyder derfor, alt andet lige, at kommunen bør reducere sine indskud i bankerne.

Små kreditfaciliteter i dag

Kommunen er imidlertid med de gældende kreditfaciliteter nødt til at have forholdsvis store indestående for at kunne klare kommunens store pengestrømme og udsving i likviditeten: Typisk kan der på få dage i en måned først være et træk på et over 2 mia. kr. og nogle få dage senere kan der igen tilflyde likviditet på mere end 2 mia. kr. Disse udsving kan i nogle måneder være på op til 3-4 mia. kr. over nogle få dage. Det drejer sig særligt om perioder omkring d. 1/2 og 1/8, som er tidspunktet umiddelbart før kommunen modtager provenu fra ejendomsskatter, og hvor kommunens likviditet er lavest.

Bedre kreditfaciliteter hos bankerne vil betyde, at kommunen ikke behøver at have anbragt så store indestående i bankerne, og i stedet i højere grad kan udskyde og optimere sine udtræk fra investeringsforeningen og desuden have anbragt sine midler i f.eks. i korte obligationer med en højere rente.

Løsning

Likviditetsoptimering – nedbringelse af bankindestående og udvidelse af kommunens kreditmuligheder.

Både den øgede risiko ved bankindestående med udløbet af statens bankpakke og den historisk lave bankrente tilsiger, at kommunen bør reducere sine bankindestående og i højere grad sprede sin likviditet ud på andre finansielle investeringer og derved reducere sin samlede risiko og samtidig øge afkastet. Kommunens nuværende kreditfaciliteter (kassekredit) på 1,6 mia. kr. indebærer imidlertid, at kommunen er nødt til at have uforholdsmæssigt store indestående på anfordringskonti til en historisk lav rente for at kunne holde sig indenfor de nuværende kreditrammer.

Højere kassekredit

Løsningen er derfor, at kommunen får udvidet sine kreditmuligheder. Konkret indstilles det, at kommunen får udvidet sine kreditfaciliteter (kassekreditter) med 1,4 mia. kr. til i alt 3,0 mia. kr.

En højere kassekredit vil gøre det muligt at øge afkastet på de likvide aktiver. Dette kan konkret ske ved at optimere udtræk fra kommunens investeringsforening eller ved at købe korte obligationer og andre papirer med forholdsvis lav risiko (men med højere rente end på bankindestående) for midler, der ellers ville være bundet. Ved i højere grad at sprede midlerne, vil kommunen endvidere få en fordel i form af lavere risiko ved en eventuel ny finanskriser.

Det kan være vanskeligt at sætte præcise tal på den forventede gevinst, da der kan være variation i renten og afkastet i investeringsforeningen. Men som nævnt får kommunen på sine anfordringskonti en rente på under 1 %. Og et afkast på 3-4 % fra investeringsforeningen eller obligationer forekommer sandsynligt. Det svarer til en forskel på 2-3 % -point, hvilket svarer til en gevinst på 20-30 mio. kr. p.a. ved 1 mia. kr. og 40-60 mio. kr. ved 2 mia. kr. Set over en årrække er der derfor tale om meget store beløb.

Køb af obligationer – og brug af korte kreditter

Obligationer giver som nævnt en bedre rente en bankindestående. Og obligationer med en kort varighed har en forholdsvis lav kursrisiko.

Det er derfor en god mulighed i den givne situation, at kommunen reducerer sine bankindeståender og placerer midler i korte obligationer. Obligationerne kan også nemt anvendes som sikkerhed ved korte kreditter (også kaldet ”repo”).

Dette er særlig relevant i de korte perioder i dagene omkring d. 1. i måneden, hvor der er stort træk på likviditeten som følge af lønudbetalinger etc. indtil der modtages skatteindtægter i begyndelsen af næste måned.

Fordelen ved repo frem for andre kredit- eller låneformer er bl.a., at der eksisterer et standardiseret juridisk aftalegrundlag, der er med til, at det kan håndteres hurtigt, billigt og med stor sikkerhed for begge parter.

Derfor indstilles det, at Økonomiforvaltningen bemyndiges til at udnytte sådanne kreditter (såkaldt repo) for op til 1,5 mia. kr.

Etisk politik

Københavns Kommunes etiske investeringspolitik, der blev vedtaget af Økonomiudvalget i august 2009 bygger på FN-konventioner og andre anerkendte normer og standarder. Det gælder f.eks. på områder som:

- Menneskerettigheder
- Våbenproduktion
- Arbejdstagerrettigheder
- Miljøbeskyttelse
- Antikorruption

Den etiske politik blev senest revideret december 2009 således, at den også omfatter et forbud mod investering i selskaber, der producerer A-våben.

Det betyder, at f.eks. selskaber, der overtræder FN-konventionerne eller producerer A-våben, ekskluderes. Til brug for eksklusionen anvendes en negativ-liste.

Københavns Kommune anvender en negativliste, som Danske Bank har udarbejdet og som bygger på input fra det uafhængige etiske screening-selskab, Ethix.

Til brug for overholdelsen af forbuddet mod investering i selskaber, der producerer A-våben, har

kommunen indgået en separat aftale med Ethix vedrørende screening og rapportering. Københavns Kommune overholder den af ØU vedtagne etiske investeringspolitik.

Strategi og risikopolitik - finansielle aktiver og passiver

Aktivsiden

De samlede finansielle aktiver

Ultimo 2009 har Københavns Kommune ca. 11,3 mia. kr. i finansielle aktiver. Heraf udgør bankindestående ca. 0,1 mia. kr., investeringsforeningen ca. 5,2 mia. kr. og obligationsbeholdningen udgør ca. 6,0 mia. kr. Ud af de samlede finansielle aktiver er ca. 6,6 mia. kr. deponeret. Resten, d.v.s. de likvide aktiver, udgør ca. 4,7 mia. kr.

Den reelle kasse er ifm. udarbejdelsen af årsregnskabet 2009 opgjort til 592 mio. kr. Forskellen mellem de likvide aktiver og den reelle kasse skyldes bl.a., at en stor del af kommunens kassebeholdning er reserveret til modregning af bloktilskud, multiarena og finansiering af Nordhavnsvej. Den reelle kasse opdateres kvartalsvis.

Kapitalforvaltning og KK investeringsforening

Kommunen oprettede i 2007 en investeringsforening til forvaltning af kommunens midler fra bl.a. KE-udlodningerne. Kommunens andel af investeringsforeningen har pr. 31/12 2009 en værdi af ca. 5,2 mia. kr.

Investeringsrisikoen i investeringsforeningen er begrænset via rammer bl.a. for de forskellige aktivtyper, valutaer og varighed på obligationsbeholdningen. Rammerne for investeringsforeningen er tidligere blevet besluttet af Økonomiudvalget og fastholdes. Rammerne og den faktiske andel pr. 31/12 2009 fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Investeringsrammer og faktisk fordeling d. 31/12 2009. Placeringsforeningen KK.

Tilladte investeringsaktiver	Maksimal andel i pct. af den investerede kapital	Faktisk andel pr 31. dec. 2009
Danske Stats og Realkreditobligationer inkl. SDO m.v.	100 %	80 %
Kommunekredit obligationer	30 %	0 %
Europæiske statsobligationer i EUR	6 %	0 %
Erhvervskredit obligationer med rating AAA – BBB	20 %	12 %
Aktieinvesteringer via investeringsforening	16 %	7 %
Kontantbeholdning (1)	22 %	1 %

(1) Heri indgår, foruden kontanter / bankindestående, også valutaterminer, skyldige omkostninger samt evt. handler under afvikling.

Den besluttede strategi og risikoprofil for investeringsforeningen har gennem finanskrisen vist sig at være robust, idet målet først og fremmest er, at forvaltningen skal være kapitalbevarende: På trods af store kursfald på finansmarkederne i efteråret 2008 var der kun et lille urealiseret tab på 0,6 %. I

2009, hvor udviklingen har været positiv på finansmarkederne, er afkastet på ca. 8 %.

Passivsiden

Langfristet gæld

Københavns Kommune har ultimo 2009 en langfristet gæld på ca. 4,7 mia. kr. Heraf er ca. 4,0 mia. kr. i regi af Økonomiudvalget (den øvrige langfristede gæld vedrører ældreboliglån, byfornyelse m.m.).

I 2009 blev gælden til By & Havn vedr. Nordhavnen på ca. 0,9 mia. kr. med en rente på 4,3 % p.a. indfriet og omlagt til et lån på ca. 0,6 mia. kr. med en variabel rente på p.t. ca. 1,3 % p.a. Med omlægningen opnår kommunen en betydelig årlig rentebesparelse.

Gælden pr. 31/12 2009 udgøres af det nævnte lån til Kommunekredit på ca. 0,6 mia. kr., andre Kommunekredit-lån på ca. 1,0 mia. kr. og af gæld til By & Havn vedrørende grundskyldstilbageførselsforpligtelser vedr. Ørestaden på ca. 2,5 mia. kr. Det er under overvejelse, om den resterende gæld til By & Havn på ca. 2,5 mia. kr. i lighed med gælden vedr. Nordhavnen skal indfries og omlægges til et almindeligt lån.

Langfristet gæld skal optages i danske kroner eller euro, eller skal ved hjælp af finansielle instrumenter omlægges til disse valutaer, hvis de er optaget i en anden valuta. Maksimalt 50 % af låneporteføljen må reelt være i variabel rente.

Videre proces

Efter Økonomiudvalgets og Borgerrepræsentationens godkendelse vil Økonomiforvaltningen indlede forhandling med kommunens bankforbindelse m.h.p. at få udvidet kreditfaciliteterne med op til 1,4 mia. kr. Desuden vil Økonomiforvaltningen indgå aftaler med én eller flere banker m.h.p. lejlighedsvis at anvende korte kreditter mod sikkerhed i obligationer (repo) på op til 1,5 mia. kr.

Risikopolitikken implementeres af Økonomiforvaltningen efter Økonomiudvalgets godkendelse.

Økonomiforvaltningen vil mindst en gang årligt revurdere politikken. Eventuelle ændringer vil blive forelagt Økonomiudvalget. Rapportering af opnåede resultater vil som hidtil ske i regnskabsprognoserne og regnskabet.

Claus Juhl

Bjarne Winge

bilag

[1 - Københavns Kommunens finansielle strategi og risikopolitik](#)

[2 - Københavns Kommunes etiske politik for finansielle anbringelser](#)

[3 - Lån og swaps overtaget af Nykredit Bank](#)

Økonomiudvalgets beslutning den 08.06.2010

1. at-punkt blev trukket fra dagsordenen ved mødets start. 2. - 3. at-punkt blev anbefalet.

